



NOTAT

4. oktober 2016

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af selskabsloven og årsregnskabsloven (Ændrede krav til ejerregistrering, betinget lovliggørelse af kapitalejerlån mv.)

1. Indledning

Med lovforslaget foreslås, at registrering af ejere gøres til en betingelse for, at et selskab kan registrere sig, og at der etableres mulighed for tvangsopløsning ved manglende ejerregistrering. Herudover foreslås det, at kapitalejerlån lovliggøres under visse betingelser. Endelig foreslås en præcisering vedr. iværksætterselskabers mulighed for at foretage kapitalforhøjelser ved en såkaldt fondsforhøjelse.

Lovforslaget er sendt i høring den 6. juli 2016 med høringsfrist den 17. august 2016 til i alt 175 organisationer, foreninger, m.v.

Der er modtaget hørings svar fra 19 af de hørte organisationer, foreninger, m.v. Heraf har 11 haft konkrete bemærkninger til udkastet til lovforslag.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse hørings svar har givet anledning til rent redaktionelle ændringer og præciseringer i lovtæksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i de pågældende forslag og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

Under punkt 4 omtales forslag til en ændring af årsregnskabsloven, som ikke indgik i forslaget, som dette blev sendt i høring.

2. Generelle bemærkninger

Der er blandt høringsparterne bred opbakning til forslaget om ejerregistrering som forudsætning for registrering af stiftelse af et nyt selskab. Høringen viser også bred opbakning til forslaget om, at Erhvervsstyrelsen skal kunne sende et selskab til tvangsopløsning, hvis selskabet ikke har registreret ejere i Det Offentlige Ejerregister.

For så vidt angår forslaget om at lovliggøre kapitalejerlån er der en vis opbakning til forslagets formål om at ophæve et forbud og dermed give selskaberne større fleksibilitet. Flere af høringsparterne peger dog på, at det er uhensigtsmæssigt at lovliggøre kapitalejerlån selskabsretligt uden samtidig at ophæve skattepligten for kapitalejerlån, eller for kapitalejerlån, hvor det kan godtgøres, at låntager ikke har en intention om at tilbagebetale lånet. Kapitalejerlån vil således fortsat, uanset at lånene med

forslaget lovliggøres selskabsretligt, som hovedregel være skattepligtige for låntager, hvis låntager er kapitalejer med bestemmende indflydelse i selskabet. Flere høringsparter støtter ikke forslaget, idet de ikke mener, at forslaget indebærer en erhvervsmæssig eller konkurrencemæssig fordel for danske selskaber, og idet de påpeger, at en selskabsretlig lovliggørelse er u hensigtsmæssig uden en lempelse af de skattemæssige regler. Samtidig anfører disse høringsparter, at de foreslåede betingelser ikke i tilstrækkeligt omfang varetager hensynet til selskabernes kreditorer.

Forslaget om at præcisere muligheden for at iværksætterselskaber kan foretage kapitalforhøjelser ved en såkaldt fondsforhøjelse møder bred opbakning i høringen.

3. Bemærkninger til lovforslagets konkrete indhold

Kommenteringen af hørings svarene vil ske med udgangspunkt i følgende opdeling:

- 3.1. Registrering af ejere som forudsætning for registrering af nye selskaber og tilhørende mulighed for tvangsopløsning
- 3.2. Lovliggørelse af kapitalejerlån og følgeændring i årsregnskabsloven
- 3.3. Præcisering af bestemmelse om iværksætterselskaber

3.1. Registrering af ejere som forudsætning for registrering af nye selskaber og tilhørende mulighed for tvangsopløsning

Akademikerne, DE, DI, Finansrådet, FSR og Håndværksrådet tilkendegiver positivt, at de støtter forslaget til registrering af ejere som forudsætning for registrering af nye selskaber.

Akademikerne, DE, Finansrådet, FSR og Håndværksrådet bakker også op om samtidig indførelse af muligheden for tvangsopløsning ved manglende registrering.

DI anfører dog, at de er skeptiske over for proportionaliteten i forslaget om tvangsopløsning af eksisterende selskaber, herunder fordi kravet om registrering af ejere er et forholdsvist nyt krav, fordi der allerede eksisterer sanktionsmuligheder, og fordi oplysningsgrundlaget for den foreslåede ændring ikke synes fuldt tilstrækkeligt. Efter de gældende regler er tvangsopløsning forbeholdt meget væsentlige mangler, såsom manglende ledelse, revisor eller ikke rettidig indsendelse af årsrapport, og tvangsopløsning bør forbeholdes sådanne væsentlige mangler, medmindre vægtige grunde taler herfor.

DI og Håndværksrådet anfører, at hvis forslaget om tvangsopløsning fastholdes, bør virksomhederne få klar besked og behørigt varsel, før en advarsel om oversendelse til tvangsopløsning eksekveres.

Sidst anfører DI, at forslagets § 1, nr. 2, henviser til selskabslovens § 55, stk. 1, mens forslagets § 1, nr. 7, ikke i ordlyd eller bemærkningerne til

bestemmelsen afgrænses til selskabslovens § 55, stk. 1, om legale ejere. Anvendelsesområdet for nr. 7 bør ikke gå videre end forslagets nr. 1.

Kommentar

Registrering af ejeroplysninger er centralt i arbejdet med at bekæmpe finansiering af terrorisme, organiseret økonomisk kriminalitet og skatte-svindler. Registrering af ejeroplysninger betragtes derfor som en oplysning, der har lige så væsentlig betydning, som oplysning om selskabets ledelse og kapitalforhold, og altså ikke som DI anfører, et mindre væsentligt forhold.

Efter de gældende regler kan manglende ejerregistrering sanktioneres med bl.a. tvangsbøder, som er administrativt meget ressourcekrævende. Endvidere har det vist sig, at tvangsbøder tager ganske lang tid for at få effekt. Formålet med forslaget om at indføre mulighed for tvangsopløsning i tilfælde, hvor et selskab slet ikke har registreret ejeroplysninger, er således at give et effektivt sanktionsmiddel for de kapital-selskaber, der aktivt søger at skjule deres ejere. Det er en fortsættelse af det gældende princip i selskabsloven, hvorefter manglende overholdelse af registreringspligtige forhold vil kunne sanktioneres med tvangsopløsning. Det gør sig bl.a. gældende i forbindelse med manglende indsendelse af årsrapport, manglende registrering af ledelse eller hjemsted mv. Hvis der således er tale om forhold, som er påkrævet for at kunne opnå registrering, skal manglende opfyldelse heraf senere også kunne medføre, at registreringen ikke kan opretholdes (tvangsopløsning). Dette fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget.

Tvangsopløsning som sanktionsmulighed vil alene kunne benyttes, hvis pligten til registrering af ejere sidder fuldstændig overhørig. Hvis der er registreret blot én enkelt ejer, vil selskabet ikke kunne sendes til tvangsopløsning. Dette fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget.

Det skal også understreges, at selskaber ikke vil risikere tvangsopløsning, fordi de ikke har været opmærksomme på kravet om at registrere ejeroplysninger. Det enkelte selskab vil først blive gjort udtrykkeligt opmærksomt på kravet om registrering, og hvis det så ikke reagerer, vil selskabet få endnu en rykker, inden det bliver oversendt til tvangsopløsning. Helt konkret vil reglerne blive administreret således, hvis lovforslaget vedtages: Der vil fra lovens ikrafttrædelse ikke længere kunne registreres nye selskaber, uden at der gives ejeroplysninger. Med henblik på at få bragt orden i forholdene blandt de eksisterende selskaber vil Erhvervsstyrelsen ved lovens ikrafttrædelse rette henvendelse til hvert enkelt selskab, som på det tidspunkt ikke har registreret ejeroplysninger. Selskabet vil blive gjort opmærksomt på lovkravene, og vil blive oplyst om, at hvis der stadig ikke er registreret oplysninger efter 4 uger, vil styrelsen iværksætte en sag om tvangsopløsning. Hvis selskabet ikke reagerer på denne henvendelse, vil styrelsen efter udløbet af den givne frist sende selskabet et varsel om tvangsopløsning, hvor selskabet gives frist på 4 uger til at få registreret oplysningerne. Først hvis selskabet heller ikke reagerer på det

endelige varsel, vil selskabet uden yderligere varsel blive oversendt til tvangsopløsning.

Tvangsopløsning som sanktionsmulighed er alene tiltænkt manglende registrering af legale ejere efter selskabslovens § 58, og ikke af reelle ejere, hvilket ikke fremgår helt entydigt af den foreslåede bestemmelse. Dette vil derfor blive præciseret i både lovtekst og bemærkningerne her til.

3.2. Lovliggørelse af kapitalejerlån og følgeændring i årsregnskabsloven

3.2.1. Mangelde behov for lovgivning af kapitalejerlån

FSR og DE finder ikke, at muligheden for at yde kapitalejerlån lovligt indebærer en erhvervsmæssig eller konkurrencemæssig fordel for danske selskaber. DE vurderer ikke, at erhvervslivet i høj grad efterlyser en ophevelse af det gældende forbud mod kapitalejerlån.

Finansrådet kan ikke støtte forslaget, idet rådet har vanskeligt ved at se, hvordan selskabernes udlån til fysiske kapitalejere og ledelsesmedlemmer generelt kan være i selskabernes interesse. Finansrådet peger endvidere på, at der efter gældende regler lovligt kan ydes lån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer, hvis det er led i en sædvanlig forretningsmæssig transaktion, ligesom udlån til moderselskaber også i dag i vid udstrækning er tilladt. Selskaberne kan også vælge at udlodde ekstraordinært udbytte som alternativ til at yde et lån til sine kapitalejere.

Kommentar

DI anfører i deres høringssvar, at de flere gange har påpeget, at det danske forbud mod kapitalejerlån går videre end nødvendigt for at beskytte mod misbrug og er mere restriktivt end de fleste andre EU-lande. DI var blandt andet med i det store flertal i Moderniseringsudvalget, der allerede i 2008 foreslog en lempelse af reglerne på dette punkt.

EU-retten indeholder ikke et forbud mod kapitalejerlån, og en lang række andre EU-lande, herunder bl.a. England, Tyskland, Norge og Holland tillader udlån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer under forskellige betingelser. Det er regeringens opfattelse, at danske virksomheder ikke bør underlægges strengere eller mindre fleksible regler end deres konkurrenter i andre europæiske lande.

Samtidig er det regeringens opfattelse, at der ikke er behov for at fastholde den danske kriminalisering af kapitalejerlån for at varetage de to hovedhensyn, der lå bag det oprindelige forbud, som blev indført i dansk ret i 1982; at forhindre, at kapitalejere optog skattefrie lån i selskabet som alternativ til at modtage skattepligtigt udbytte eller løn, og at forhindre, at der blev ydet lån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer til skade for selskabets kreditorer m.fl. Det første hensyn blev varetaget ved, at der i 2012 blev indført regler i ligningsloven, der sikrer, at lån til kapitalejere

med bestemmende indflydelse som hovedregel beskattes som udbytte eller løn. Det andet hensyn varetages ved, at der i nærværende forslag opstilles en række betingelser, der sikrer, at hensynet til selskabet og dets kreditorer m.fl. varetages på forsvarlig vis.

Det er ikke regeringens mål, at flere selskaber skal yde kapitalejrlån. Det er derimod regeringens ønske at muliggøre dette for de selskaber og kapitalejere, der måtte se en fordel ved at yde henholdsvis optage et sådant lån, og hvor det ikke anvendes til omgåelse af beskatning med heraf følgende provenutab. Der kan f.eks. være interesse for at yde lån til kapitalejere, der ikke har bestemmende indflydelse, idet der ikke er skattepligt af et sådant lån. Et selskab kan også have interesse i at yde et lån til en kapitalejer, uanset at lånet er skattepligtigt, fremfor at udlodde skattepligtigt udbytte eller løn, idet ydelse af lån ikke forringer selskabets soliditet. Det gør derimod udbytteudlodning og lønudbetaling.

3.2.2. Skatteretlig regulering af kapitalejrlån

Der er indhentet bidrag fra Skatteministeriet til brug for besvarelsen.

3.2.2.1. Lempelse af de skatteretlige regler

DI anfører, at skattereglerne bør ændres, så de som udgangspunkt følger de selskabsretlige regler, idet skattereglerne i den nuværende form vil stå i vejen for at opnå formålet med de foreslåede ændringer i selskabsloven for så vidt angår personlige aktionærer med bestemmende indflydelse i selskabet. DI foreslår, at skattereglerne ændres, så der primært sker beskatning i tilfælde, hvor det kan godtgøres, at aktionæren ikke har nogen intention om at tilbagebetale "lånet". Landbrug & Fødevarer anfører tilsvarende, at der er behov for at se på, hvordan man kan lempe de ret restriktive skatteretlige regler vedrørende kapitalejrlån, og foreslår, at man lemper reglerne for så vidt angår muligheden for at yde rene lån og muligheden for at yde lån "som led i sædvanlig forretningsmæssig disposition".

Kommentar

Skatteministeriet har afgivet følgende kommentarer:

"Det bemærkes, som det også klart fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det ikke er hensigten at ændre ligningslovens § 16 E om beskatning af lån til fysiske personer med bestemmende indflydelse.

Beskatning efter ligningslovens § 16 E sker, uanset om lånet selskabsretligt er lovligt eller ulovligt. Det gælder således allerede i dag, at lånet beskattes, selvom lånet f.eks. er lovligt selskabsretligt efter udenlandske regler.

Ligningslovens § 16 E er en værnsregel, der skal hindre, at der optages aktionærlån som skattefrit alternativ til at hæve løn eller udbytte i et selskab til personer med bestemmende indflydelse, uden at der sker beskatning. Der ses ingen grund til at ophæve eller ændre i denne værnsregel.

En beskatning, der afhænger af, hvorvidt aktionæren har intention om eller mulighed for tilbagebetaling, vil klart svække værnsreglen og være meget svær at administrere. Det bemærkes, at der ikke sker beskatning efter ligningslovens § 16 E, hvis der ydes lån som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.”

3.2.2.2. Skattemæssig behandling af lån i virksomhedsordningen

Endvidere opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at man ser på, hvordan reglerne om lån ydet af selvstændigt erhvervsdrivende i virksomhedsordningen kan gøres mere hensigtsmæssige. Praksis på dette område forekommer, ifølge Landbrug & Fødevarer, endnu strammere end på området for kapitalejrlån og er bl.a. til hinder for mange generationsskifter, hvor sælgerfinansiering er nødvendig.

Kommentar

Skatteministeriet har afgivet følgende kommentarer:

”For så vidt angår bemærkningen om de skattemæssige regler i forbindelse med lån i virksomhedsordningen, ses der ikke grundlag for at ændre heri. Også i dette tilfælde er der tale om en værnsregel, der skal hindre misbrug og manglende beskatning i forbindelse med privat anvendelse af virksomhedens midler.”

3.2.2.3. Ensretning af begreber i selskabsretten og skatteretten

FSR peger på, at det kunne være relevant at afklare om begrebet ”markedsvilkår” forstås på samme måde af skattemyndighederne som af Erhvervsstyrelsen. FSR lægger til grund, hvis der er forskelle, at det er den selskabsretlige forståelse af begrebet, der kommer til at gælde også rent skattemæssigt for sådanne lån.

Det er ifølge Landbrug & Fødevarer uklart, om der er forskel på de foreslåede selskabsretlige betingelser om ”sædvanlige markedsvilkår” og lån, der ifølge de skatteretlige regler ”ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition”, og hvori forskellen i så fald består.

Kommentar

Skatteministeriet har afgivet følgende kommentar:

”Nedenfor i afsnit 3.2.3. er der redegjort nærmere for, hvordan ”sædvanlige markedsvilkår” i den foreslåede betingelse i selskabslovens § 210 skal forstås. Der spørges til skattemyndighedernes forståelse af begrebet ”markedsvilkår”. Begrebet ”markedsvilkår” anvendes imidlertid ikke i den skatteretlige regulering af kapitalejrlån. Ifølge ligningslovens § 16 E beskattes lån, der ydes til kapitalejere med bestemmende indflydelse som udbytte eller løn, medmindre lånet er ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Den skatteretlige forståelse af ”ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition” er ikke den samme som den selskabsretlige forståelse af begrebet ”sædvanlige markedsvilkår. Skatteretligt forstås lån der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition som f.eks. lån, der opstår som led i kapitalejerens almindelig samhandel med selskabet på sædvanlige kreditvilkår.”

Ifølge selskabslovens § 212 er et kapitalejerlån lovligt, hvis lånet er ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. At et lån er ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition forudsætter efter den selskabsretlige forståelse, at selskabet løbende foretager dispositioner af denne karakter med uafhængige parter, og at det blot er "tilfældigt", at selskabet også har foretaget en sådan disposition med en kapitalejer/et ledelsesmedlem. Et eksempel kunne være et selskab, der driver et stormagasin, som udleverer kundekort med kreditadgang til sine kunder. At selskabet tilbyder sine kapitalejere en sådan kreditmulighed på samme vilkår som øvrige kunder, vil kunne være en sædvanlig forretningsmæssig disposition for selskabet og dermed undtaget fra det gældende forbud mod udlån/kreditgivning til kapitalejere.

3.2.2.4. Dobbeltbeskatning

Endelig foreslår Landbrug & Fødevarer, at man letter kapitalejernes muligheder for at undgå dobbeltbeskatning af kapitalejerlån. Hvis en kapitalejer har modtaget et lån i strid med de skatteretlige regler, accepterer SKAT, at der ikke sker dobbeltbeskatning, hvis selskabet udlodder selskabets fordring på ejeren til ejeren selv. Men hvis ejeren ikke formelt har præciseret, at det er fordringen der udloddes, men blot ophæver fordringen via eksempelvis modregning i en udlodning, så sker der dobbeltbeskatning. For at undgå dobbeltbeskatning, foreslår Landbrug & Fødevarer, at lovforslaget udvides med en bestemmelse i selskabsloven, der giver mulighed for med tilbagevirkende kraft at ændre en udlodning, der anvendes til modregning i en fordring, til formelt set at være en udlodning af selve fordringen.

Kommentar

Skatteministeriet har afgivet følgende kommentar:

"Skatteministeriet finder ikke anledning til at foretage justering af den praksis, der er skabt i forbindelse med udlodning af en fordring til aktionæren. SKAT har udsendt et styresignal, hvor det fremgår, at hvis et lån er omfattet af den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 16 E, vil det i alle skattemæssige relationer blive lagt til grund, at der hverken hos långiver eller låntager foreligger et lån. Hvis fordringen udloddes til den ansatte hovedaktionær, er der således ikke skatteretligt udloddet en fordring. Den ansatte hovedaktionær er derfor ikke skattepligtig af en selskabsretlig udlodning af fordringen. Hvis den ansatte hovedaktionær selskabsretligt udlodder fordringen til sig selv, bliver han derfor kun beskattet af lånebeløbet én gang. Det er dog en betingelse, at der selskabsretligt kan ske udlodning af fordringen og at selskabet iagttager de almindelige bestemmelser om udlodning af andre aktiver end likvider."

Det kan indebære skattemæssige konsekvenser for låntageren, hvis selskabet ikke kender til skattereglerne og derfor udlodder et (skattepligtigt) kontantbeløb til låntageren i stedet for at udlodde fordringen (skattefrit). Dette medfører dog ikke, at regeringen finder, at der er grundlag for at ændre selskabslovens regler om udbytteudlodninger således, at selskaberne får mulighed for med tilbagevirkende kraft at ændre en udlodning, der anvendes til modregning i en fordring, til formelt set at være en udlodning af selve fordringen. Fsva. selskabsretlig mulighed for omgørelse henvises der til afsnit 3.2.2.7.

3.2.2.5. Øget behov for vejledning

FSR anfører, at forslaget – set i sammenhæng med skattelovgivningen – reelt gør lovgivningen om kapitalejerlån mere kompliceret og uigennemskuelig. DI og FSR peger derfor på, at en lovliggørelse af kapitalejerlån kan medføre, at flere vil yde sådanne lån, men måske uden at være opmærksomme på, at det medfører beskatning hos låntager. DI påpeger behov for, at der klart i lovbemærkningerne og i efterfølgende information oplyses om samspillet med skattereglerne.

Kommentar

Skatteministeriet har afgivet følgende kommentarer:

”Skatteministeriet kan støtte forslaget om, at den foreslåede lovændring følges op af information fra Erhvervsstyrelsen om, at den selskabsretlige lovliggørelse af kapitalejerlån ikke ændrer på de gældende skatteretlige regler og konsekvenser.”

Regeringen anerkender, at forslaget bør suppleres med en vejledningsindsats, der sikrer et øget kendskab til reglerne, herunder kendskab til at den selskabsretlige lovliggørelse ikke indebærer, at lovlige lån kan optages skattefrit.

3.2.2.6. Risiko for skatteundgåelse

Dansk Brancheanalyse mener, at forslaget vil betyde, at selskaberne vil yde lån fremfor at udbetale løn og udbytte med deraf følgende beskatning.

Kommentar

Det er vurderingen, at de skattemæssige regler, der blev indført i ligningsloven i 2012 netop sikrer, at kapitalejerlån beskattes, og at kapitalejerlån dermed ikke kan anvendes som et skattefrit alternativt til løn og udbytte. Beskatningen er uafhængig af, om kapitalejerlånet selskabsretligt er lovligt eller ulovligt.

3.2.2.7. Udvidet adgang til reparation af udlodninger, der medfører beskatning

I det omfang regler om beskatning af aktionærlån opretholdes, bør der ifølge DI indføres bedre muligheder for at ”reparere” tilfælde, hvor et aktionærlån etableres uden at man er opmærksom på de skattemæssige konsekvenser.

Kommentar

For så vidt angår mulighed for selskabsretlig omgørelse af dispositioner om kapitalejerslån kan anføres følgende: på tidspunktet for generalforsamlingens beslutning om udlodning af udbytte erhverver hver enkelt kapitalejer en fordring på selskabet svarende til kapitalejerens del af det vedtagne udbytte. Generalforsamlingen har derfor ikke mulighed for at ændre/annullere beslutningen om at uddele udbytte. Hvis kapitalejerne ønsker at udlodde en fordring i stedet for et allerede udloddet kontantbeløb, så kræver det, at alle kapitalejerne frasiger sig retten til udbytte. Flertallet af kapitalejere kan imidlertid ikke tvinge en enkelt kapitalejer til at give afkald på sin ret til udbytte. Hvis kapitalejerne tilbagebetaler et udbytte, som de havde erhvervet ret til, vil der selskabsretligt være tale om gældseftergivelse – evt. med skattemæssige konsekvenser for selskabet. Herefter kan generalforsamlingen naturligtvis vedtage at udlodde udbytte i form af udlodning af en fordring i stedet for. Som sådan kan man sige, at man selskabsretligt ved at tilbagetilbage det modtagne kontante udbytte og vedtage en ny udlodning af et udbytte i andet end kontanter, kan opnå det samme resultat som hvis egentlig selskabsretlig omgørelse var mulig. En sådan fremgangsmåde kan dog have uønskede skattemæssige konsekvenser.

Skatteministeriet har afgivet følgende kommentarer:

”DI foreslår, at der bør være udvidet adgang til at omgøre dispositioner i forbindelse med aktionærslån. Skatteministeriet ser ikke anledning til at ændre på de gældende regler om omgørelse. Omgørelse er relevant i en situation, hvor en disposition har haft væsentlige utilsigtede skattemæssige virkninger. Det fremgår af loven, at dispositionen ikke i overvejende grad må være båret af hensyn til at spare skat, og derfor tillades der ifølge langvarig retspraksis ikke omgørelse i sådanne sager. Hvis man er i tvivl om en disposition kan godkendes af skattemyndighederne, kan man inden dispositionen gennemføres anmode om bindende svar.”

3.2.3. Betingelser for at kunne yde kapitalejerslån lovligt

DI støtter de foreslåede betingelser, som ifølge DI både er rimelige og proportionale, hvorfor der heller ikke bør tilføjes yderligere krav.

Håndværksrådet anfører, at det lader til, at de foreslåede betingelser indebærer, at kapitalejerslån kun kan ydes lovligt, hvis det ikke går udover kreditorerne.

FSR og DE stiller spørgsmål ved, om de foreslåede betingelser i tilstrækkelig grad varetager hensynet til selskabernes kreditorer. Ifølge analyser udført af FSR fravælger mange selskaber med ulovlige lån revisor, formentlig for derved at undgå at få en revisionspåtegning med supplerede oplysninger, der vil kunne medføre større risiko for bl.a. at få pålagt sanktioner fra Erhvervsstyrelsen. FSR foreslår derfor, at udlån til kapitalejere og ledelse kun skal kunne ske i selskaber, der får udført revision eller udvidet gennemgang.

FSR opfordrer endvidere til, at det overvejes, om der bør gælde eksplicite krav om, at der foretages en kreditvurdering af debitor og et krav om dispositionens forsvarlighed, når der ydes kapitalejrlån. Der er tale om krav, der efter gældende regler stilles i forbindelse med lovlig selvfinansiering.

DE peger tilsvarende på, at forslaget bør suppleres med et krav om, at kapitalejrlån kun kan ydes lovligt, hvis en revisor påser, at de foreslåede betingelser er opfyldt.

Også Finansrådet peger på, at mange mindre selskaber ikke længere er omfattet af revisionspligt og dermed ikke vil have en revisor til at kontrollere, at de opstillede betingelser for långivningen overholdes. Bortset fra Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol vil der ikke være nogen ekstern kontrol af, at et kapitalejrlån opfylder de opstillede betingelser. Dette indebærer efter Finansrådets vurdering en forhøjet risiko for misbrug af selskabernes midler med tab for selskabets kreditorer til følge.

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at det med forslaget er klart, hvornår kapitalejrlån vil være lovligt selskabsretligt, idet Landbrug & Fødevarer efterlyser mere specifikke fortolkningsbidrag og eventuelt eksempler på, hvornår der er tale om lån, der er ydet på "sædvanlige markedsvilkår".

FSR peger på, at de går ud fra, at der skal foreligge et skriftligt aftalegrundlag også i situationer, hvor selskabslovens § 127 ikke finder anvendelse.

Kommentar

Årsregnskabsloven giver små selskaber med blandt andet en omsætning under 8 mio. kr. mulighed for at fravælge revision. Regeringen finder ikke, at der for selskaber, der har fravalgt revision, er behov for at indføre et særligt krav om, at revisor skal påse, at betingelserne for at yde et kapitalejrlån er opfyldt. Det er således regeringens opfattelse, at den foreslåede selskabsretlige lovliggørelse, herunder de foreslåede betingelser på forsvarlig vis varetager hensynet til selskabets kreditorer m.fl. Et krav om at revisor skal påse at betingelserne er opfyldt vil være en unødvendig byrde for de pågældende selskaber.

Kapitalejerlån vil indgå i Erhvervsstyrelsen regnskabskontrol, hvor der vil være særligt fokus på selskaber, der har fravalgt revision. Erhvervsstyrelsens kontrol vil også tage afsæt i andre risikofaktorer, herunder om selskabet tidligere har haft et ulovligt kapitalejrlån.

Landbrug & Fødevarer efterlyser fortolkningsbidrag til og eksempler på, hvornår et kapitalejrlån kan anses at være ydet på sædvanlige markedsvilkår. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vil betingelsen om, at lånet skal ydes på sædvanlige markedsvilkår være opfyldt, hvis lånets vilkår, herunder rentefod, sikkerhedsstillelse og kreditvurdering

svarer til vilkår, som må anses for sædvanlige mellem parter med tilsvarende forhold i markedet. Et andet lånevilkår, der også skal svare til sædvanlige markedsvilkår, er de aftalte terminer for afvikling af lånet. Ved vurderingen af, om betingelsen er opfyldt, vil der blive foretaget en samlet vurdering af, om lånevilkårene samlet set svarer til markedsvilkår. Konkret vil vilkårene for et kapitalejerslån skulle svare til de lånevilkår, som låntager ville kunne opnå i en bank. Erhvervsstyrelsen vil i forbindelse med styrelsens kontrolindsats vedrørende kapitalejerslån i en konkret sag vurdere, om betingelserne for at yde kapitalejerslån er opfyldt, herunder om lånet er ydet på sædvanlige markedsvilkår.

Forslagets betingelse om at kapitalejerslån skal ydes på sædvanlige markedsvilkår indebærer blandt andet, at selskabet skal foretage en kreditvurdering af debitor på samme måde som en kreditor sædvanligvis vil kreditvurdere en potentiel låntager. Der vurderes derfor ikke at være behov for at tilføje et eksplicit krav om, at selskabet skal foretage en kreditvurdering af debitor.

Ifølge selskabslovens §§ 115 og 118 har selskabets ledelse pligt til at påse, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, hvorfor der ligeledes ikke vurderes at være behov for et eksplicit krav om, at lånedispositionen skal være forsvarlig under hensyn til selskabets økonomiske stilling.

Ifølge selskabslovens § 127 er aftaler, der indgås mellem et selskab og dets enekapitalejer kun gyldige, hvis de kan dokumenteres, dvs. aftalerne skal være skriftlige. Uanset om et selskab har en eller flere kapitalejere vil der dog være krav om, at et selskab kan dokumentere, at selskabet har ydet et kapitalejerslån. Generalforsamlingens eller ledelsens beslutning om at yde et kapitalejerslån udgør således en del af selskabets regnskabsmateriale, og selskabet skal kunne dokumentere grundlaget for registreringen af lånet i selskabets bogføring, hvorfor beslutningen nødvendigvis må foreligge skriftligt.

3.2.4. Risiko for at skatteregler tillægges tilbagevirkende kraft

FSR peger på, at en konsekvens af lovforslaget kan blive at ligningslovens § 16 E om beskatning af kapitalejerslån tillægges tilbagevirkende kraft, idet forslaget risikerer at ramme lån fra før ikrafttræden af ligningslovens § 16 E. FSR anfører, at det fremgår af bemærkningerne, at væsentligt ændrede vilkår for et ulovligt kapitalejerslån kan betyde, at der skattemæssigt anses for at være ydet et nyt lån. Har det ulovlige lån ikke været beskattet efter ligningslovens § 16 E, fordi lånet blev optaget før 14. august 2012, vil en væsentlig ændring af vilkårene betyde en beskatning af lånet. Dette vel at mærke selvom man med vedtagelsen af ligningslovens § 16 E ønskede at sikre, at der ikke skete beskatning med tilbagevirkende kraft af de "gamle" lån. Som høringsudkastet er udformet vil mange kapitalejere med lån optaget før 14. august 2012 blive beskattet af disse lån, hvis de forsøger at lovliggøre dem, fordi det typisk vil betyde en ændring af afbetalingsvilkår og evt. forrentning. Det bør i følge FSR ikke

medføre beskatning, hvis man i forbindelse med lovliggørelse tilpasser renten og andre vilkår til markedsrenten. FSR anmoder om, at der tages højde herfor, såfremt regeringen ønsker at gå videre med forslaget.

Kommentar

Skatteministeriet har udtalt følgende:

”Skatteministeriet mener ikke, at en ændring af vilkårene for et lån medfører, at ligningslovens § 16 E får tilbagevirkende kraft. Det er skatteretligt anerkendt, at væsentlige ændringer i de aftalte vilkår for et lån kan have en sådan karakter, at lånet anses for afstået, og et nyt lån anses for oprettet. Det er således oprettelsen af det nye lån, der kan medføre beskatning efter ligningslovens § 16 E, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Skatteministeriet finder ikke anledning til at ændre bestemmelsen i ligningslovens § 16 E.”

3.2.5. Frist for lovliggørelse

FSR peger på, at der ikke er nogen grund til at opstille en tidsfrist for lovliggørelse af et ulovligt kapitalejrlån ydet før 1. januar 2017. Hvis et selskab på den førstkommende generalforsamling efter 31. december 2016 ikke har tilstrækkelige frie reserver, men senere får tilstrækkelige frie reserver, bør der ifølge FSR være mulighed for en lovliggørelse på dette senere tidspunkt. FSR mener samtidig, at muligheden for at lovliggøre ulovlige lån også bør gælde lån ydet efter 1. januar 2017.

DI mener, at det bør overvejes, om det er nødvendigt at fastsætte en frist for, hvornår et eksisterende ulovligt lån senest kan lovliggøres. For eksempel hvis selskabet først senere bliver opmærksom på, at et lån er ydet på ulovlige vilkår, vil den foreslåede fleksible måde at lovliggøre lånet på også være relevant, men vil ikke være mulig på grund af fristen.

Kommentar

Reglerne i forslaget gælder som udgangspunkt for lån, der ydes efter 1. januar 2017. Forslaget indeholder imidlertid en overgangsordning, der betyder, at selskaber der pr. ikrafttrædelsesdatoen har eksisterende ulovlige kapitalejrlån får mulighed for inden for en rimelig tidshorisont at indrette sig således, at det eksisterende lån opfylder betingelserne i forslaget og dermed selskabsretligt lovliggøre det ulovlige lån. En af betingelserne er, at der på selskabets førstkommende generalforsamling efter 31. december 2016 træffes beslutning om at opretholde kapitalejrlånet, idet forslagets øvrige betingelser samtidig skal opfyldes.

Hvis forslaget ikke indeholdt en overgangsordning, ville selskaber, der ønsker at videreføre og selskabsretligt lovliggøre et eksisterende kapitalejrlån, være nødt til at afholde en ekstraordinær generalforsamling straks efter årsskiftet 2016/2017, hvilket er vurderet uhensigtsmæssigt og byrdefuldt.

I perioden frem til tidspunktet for selskabets første generalforsamling efter 31. december 2016 er selskabet ”fredet” i den forstand, at Er-

hvervsstyrelsen som udgangspunkt ikke kan påbyde selskabet at kræve det ulovlige lån tilbagebetalt straks og ikke kan sanktionere selskabets manglende efterkommelse af påbuddet. Hvis lovliggørelse ikke sker senest på selskabets første generalforsamling efter 31. december 2016 har Erhvervsstyrelsen herefter disse muligheder.

Regeringen finder ikke grundlag for at forlænge den periode, som selskaberne ifølge forslaget tilbydes for at indrette sig på de foreslåede nye regler, idet selskaber med eksisterende ulovlige kapitalejrlån i så fald stilles bedre end selskaber, der efter lovens ikrafttræden ønsker at etablere et nyt kapitalejrlån.

Hvis selskabet på den førstkommende generalforsamling ikke har tilstrækkelige frie reserver til at kunne opfylde betingelsen om, at kapitalejrlånet skal kunne rummes inden for selskabets frie reserver, er der efter regeringens opfattelse tale om et lån, der ikke bør kunne opretholdes. Selskabet må derfor tage skridt til at sikre, at lånet tilbagebetales straks.

For så vidt angår FSR's forslag om at nye lån etableret efter 1. januar 2017 også skal kunne lovliggøres, finder regeringen ikke, at der bør være en sådan mulighed. Det nye lån etableres på et tidspunkt, hvor ny lovgivning er trådt i kraft, hvorfor selskaberne må indrette sig herpå.

3.2.6. Selvfinansiering

FSR peger på, at der kan være behov for at se på reglerne om selvfinansiering i selskabslovens §§ 206-209, idet der har været uklarheder i forbindelse med reglerne og i forbindelse med Erhvervsstyrelsens fortolkning af reglerne i situationer, hvor der efterfølgende sker en fusion mellem et erhvervende selskab og et target-selskab, eller hvor der udlånes fra target til det købende holdingselskab.

Kommentar

Det anførte om selvfinansiering vedrører ikke forslaget om lovliggørelse af kapitalejrlån, men er formentlig anført i høringen, da der er visse snitflader mellem reglerne om kapitalejrlån og selvfinansiering. FSR har også tidligere peget på, at de ønsker en mere regelbaseret tilgang for så vidt angår selvfinansiering. Det er imidlertid vurderingen, at det er mest hensigtsmæssigt fortsat at have en formåls-/principbaseret tilgang på dette område, da man derved har bedre mulighed for at hindre omgåelse, samtidig med at reglerne ikke blokerer for forretningsmæssige dispositioner, der ikke har til formål at omgå reglerne.

3.2.7. Rettidig indsendelse af selskabets årsrapport som betingelse

FSR mener det bør fremgå direkte af den foreslåede ændring af selskabslovens § 210 og ikke kun af bemærkningerne hertil, at det er en betingelse for lovliggørelse, at indsendelsesfristen for selskabets årsrapport er overholdt.

Kommentar

Det følger af årsregnskabslovens § 138 stk. 1, at selskaber skal indsende deres årsrapport til Erhvervsstyrelsen senest fem måneder efter regnskabsårets afslutning (for børsnoterede selskabet er fristen fire måneder). Da kravet allerede fremgår af årsregnskabsloven, vurderes der ikke at være behov for at supplere overgangsordningen med en betingelse herom

3.2. 8. Konsekvensrettelse af årsregnskabsloven

DI og DE støtter den foreslåede ændring af årsregnskabsloven, hvorefter et selskab skal ompostere et beløb, der udlånes til kapitalejere eller ledelsesmedlemmer fra en fri reserve i selskabets årsrapport til en bunden reserve.

Hvis man ønsker at lovliggøre kapitalejerlån, støtter FSR, at det bliver et krav at et beløb svarende til kapitalejerlånet opføres som en bunden reserve i selskabets regnskab. FSR peger på, at det fortsat vil være muligt at udligne et lån ved at udlodde fordringen til kapitalejeren. I den forbindelse er det muligt at anvende den bundne reserve, der er etableret vedr. lånet, jf. årsregnskabslovens § 35 a. Det forhold, at der skal etableres en bunden reserve, vil ifølge FSR ikke blokere for en udlodning i denne situation. Det fremgår af kommentarerne til § 35 a (side 382 i 7. udgave), og denne mulighed må fortsat være gældende. Dette bør præciseres i lov-bemærkningerne.

Kommentar

Forslaget indebærer en ændring af årsregnskabsloven, så et beløb, der udlånes til en kapitalejer eller et ledelsesmedlem skal opføres på en såkaldt bundet reserve. Når et selskab ønsker at udlodde udbytte, kan selskabet som udgangspunkt ikke disponere over midler, der er opført som en bundet reserve. Det er dog korrekt, som anført af FSR, at det på samme måde som ved den eksisterende lovlige selvfinansiering bør være muligt at reducere den bundne reserve med et beløb, der svarer til det udlånte beløb, hvis udlodningen består i udlodning af netop fordringen til den pågældende låntager. En sådan udlodning af midler, der ellers er bundne, anses for ubetænkelig, da selskabets fordring på låntageren samtidig ophører ved modregning. Det er i lov-bemærkningerne præciseret, at denne mulighed vil være til stede for så vidt angår kapitalejerlån på samme måde som efter de gældende regler vedrørende lovlig selvfinansiering.

3.3. Præcisering af bestemmelse om iværksætterselskaber

Akademikerne, DE, DI og FSR støtter forslaget om præcisering af, at kapitalforhøjelser i iværksætterselskaber kan ske enten ved indskud af kontanter eller ved en ompostering fra selskabets frie reserver til selskabskapitalen.

Kommentar

Der har ikke været bemærkninger til den foreslåede ændring, og præciseringen vedr. kapitalforhøjelser i iværksætterselskaber fastholdes derfor uændret.

4. Forslag til ændring af årsregnskabsloven, som ikke fremgik af høringsforslaget

Ved ændringen af årsregnskabsloven i 2015 udgik en undtagelsesmulighed, hvorefter virksomhederne kunne undlade at oplyse om datter- og associerede virksomheders egenkapital og resultat, såfremt disse indgik i koncernregnskabet. Erhvervsstyrelsen var i forbindelse med forberedelsen af forslaget til lovændringen ikke opmærksom på, at det nye regnskabsdirektiv gav mulighed for at opretholde undtagelsesmuligheden, ligesom det ikke blev påpeget ved høringen i forbindelse med lovændringen. Hvis det i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget havde været konstateret, at undtagelsesmuligheden kunne opretholdes, ville undtagelsesmuligheden ikke have været foreslået fjernet.

For at rette op på dette vil der blive indsat et forslag til ændring af årsregnskabslovens § 97 a, således at muligheden for at undlade at give oplysninger om datter- og associerede virksomheders egenkapital og resultat, hvis disse indgår i koncernregnskabet, genindføres. Kravet for de omfattede virksomheder vil således være identisk med det tidligere krav. Hermed vil virksomhederne undgå at blive pålagt den administrative byrde, det vil være at skulle give oplysninger om egenkapital og resultat i alle datter- og associerede virksomheder, der indgår i koncernregnskabet.

5. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsmarkedets Tillægs Pension (ATP), Bryggeriforeningen, Børsmæglerforeningen, Centralorganisationens Fællesudvalg, CEPOS, Copenhagen Business School, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Danske Regioner, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendoms­mæglerforening, Dansk Erhverv, DI, Dansk Investor Relations Forening - DIRF, Dansk Standard, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Dansk Iværksætterforening, Dansk Landbrugsrådgivning – Videncenteret for Landbrug, Dansk Management Råd, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd (DSK), Den Danske Aktuarforening, Det Kooperative Fællesforbund, Det Nationale Netværk af Virksomhedsledere, Det Økonomiske Råds Sekretariat, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Finansforbundet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Forbrugerrådet, Foreningen af J.A.K. Pengeinstitutter, Foreningen Freelance Bogholdere, FSR – Danske Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Garantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Selvstyre, HK, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark, Investeringsforeningsrådet, IT-

branchen, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landbrugets Rådgivningscenter, Landscentret, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, NASDAQ OMX Copenhagen A/S, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Revifora – foreningen for revision, økonomi og ledelse, Revisortilsynet, Rigsombuddet på Færøerne, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Syddansk Universitet, Team Effektiv Regulering, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Værdipapircentralen, XBRL Danmark, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

Følgende organisationer m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Akademikerne, Dansk Brancheanalyse, Dansk Erhverv, Datatilsynet, DI, Dommerforeningen, Finansrådet, FSR – danske revisorer, Håndværksrådet, Landbrug & Fødevarer.

Følgende organisationer m.v. har afgivet hørings svar uden bemærkninger:

Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Den Danske Aktuarforening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Rigsrevisionen, SDU, Statsadvokaten For Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.